

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนอนุบาล
ทุ่งมน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ระยะที่ 1 สสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมภายใน
สถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนอนุบาลทุ่งมน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 1

ระยะที่ 2 พัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียน
อนุบาลทุ่งมน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

**ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบันปัญหา ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมภายใน
สถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนอนุบาลทุ่งมน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1**

1. การประชุมระดมความคิด

กิจกรรมประชุมระดมความคิด มีเป้าหมายสำคัญเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา
การดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ ซึ่งการจัดการสภาพแวดล้อมตามแนวคิดวิจัย กรอบแนวคิด
การวิจัย คือ ด้านสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ กลุ่มผู้ร่วม
วิจัยร่วมกันประชุมคณะครู จำนวน 12 คน การดำเนินงาน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยประชุมร่วมกัน
ระดมความคิด เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมภายใน
สถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนอนุบาลทุ่งมน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 1 ในวันที่ 14 กันยายน 2556 ตั้งแต่เวลา 09.30 – 15.30 น. ณ ห้องประชุม
โรงเรียนอนุบาลทุ่งมน โดยมีอาจารย์ธีระวัฒน์ เยี่ยมแสง มาเป็นผู้นำอภิปรายนำเรื่อง
ความสำคัญของอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน พร้อมทั้งได้นำเสนอการบริหาร
สถานศึกษาและสิ่งแวดล้อมดีเด่นควรเป็นแบบอย่างแก่สถานศึกษาทั่วไปของโรงเรียนลำปลาย
มาศพิทยา ผู้ร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจและชื่นชมโรงเรียนลำปลายมาศพิทยาที่ได้พัฒนา
สภาพแวดล้อมของโรงเรียนได้สำเร็จเป็นที่พึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองอันผลมาจากความ
วิริยะ อุตสาหะของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน เมื่อผู้นำอภิปรายได้กระตุ้นแรงจูงใจให้คณะครู
ผู้ร่วมวิจัยเล็งเห็นในความสำคัญ จึงดำเนินการระดมสมองจากเข้าร่วมประชุม เพื่อทราบข้อเสนอ
ปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ความสำเร็จ ลักษณะเด่น หรือสิ่งดี ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่เพื่อพึงเป็นอยู่ใน
ขณะนั้น และความต้องการของคณะผู้ร่วมวิจัย อยากรให้สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเอื้ออำนวยให้
นักเรียนได้มีความสุข สดชื่น มีความภาคภูมิใจในโรงเรียนของตนเอง และทำอย่างไรให้
สิ่งแวดล้อมที่จะเกิดในอนาคต เป็นที่ดึงดูดต้องใจต่อทุกคนที่ได้พบเห็นมีการแสดงภาพอดีต ภาพ

ปัจจุบัน และสภาพอนาคตของโรงเรียนนานมาก ในที่สุด คณะผู้ร่วมวิจัยและผู้ร่วมประชุม ให้ความสำคัญ เห็นที่พึ่งต้องกัน ดังนี้

1.1.1 บริเวณของโรงเรียน ที่เป็นอยู่ขาดการบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง ควรได้รับการส่งเสริมให้รักษาความสะอาดอย่างจริงจัง

1.1.2 ด้านอาคารเรียนมีความเก่า ควรได้รับการพัฒนาและติดหลอดไฟ ให้สว่าง โลง ดึงดูดใจให้ผู้สนใจเพื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาเยี่ยมชม

1.1.3 ด้านการพัฒนาห้องเรียน การบำรุงรักษาความสะอาดห้องเรียน เนื่องจากใช้งานมานาน นักเรียนขีดเขียนฝาผนังทำให้สกปรกรกรุงรัง ควรส่งเสริมให้มีความรู้ เกี่ยวกับการรู้จักบำรุงรักษาทรัพย์สินซึ่งเป็นของส่วนรวมหรือของสาธารณะ

“...การดูแลรักษาความสะอาดตามบริเวณโรงเรียนของนักการภารโรงในบริเวณ โรงเรียนอาจไม่เพียงพอ ควรให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนในการช่วยกันรักษาความ สะอาดเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระนักการภารโรง และสร้างลักษณะนิสัยรักษาความสะอาดอย่าง ยั่งยืน ...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 1. 16 กันยายน พ.ศ. 2556 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนควรแข่งขันกันทำความดีที่เป็นกิจสาธารณะ อาทิ ให้ความร่วมมือใน การรักษาความสะอาด และรักษาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ... ”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 2. 16 กันยายน พ.ศ. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ขาดการบำรุงรักษาอาคารเรียนให้สะอาดสวยงาม ...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 2. 16 กันยายน พ.ศ. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ไม่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมทำความสะอาดในโรงเรียน ...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 3. 16 กันยายน พ.ศ. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ขาดผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านความสะอาด ...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 3. 16 กันยายน พ.ศ. 2556 : สัมภาษณ์)

1.1.4 พัฒนาด้านห้องเรียน ไม่มีการปรับปรุงตกแต่งภายในห้องเรียนให้ สวยงามเป็นระเบียบ และเอื้อต่อการเรียนการสอน ไม่มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ดูแลห้องเรียน ไม่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการทำความสะอาดภายในห้องเรียน ไม่มีการจัด ห้องเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ ไม่มีการจัดแต่งบริเวณ การจัดการแสดงและการจัดนิ ทรรศการภายในห้องเรียน ไม่มีป้ายจัดกิจกรรม 5 ส. ไม่มีระเบียบข้อตกลงของห้องเรียน ไม่มีการจัด ป้ายนิเทศภายในห้องเรียน มีการจัดโต๊ะเก้าอี้และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในห้องเรียน แต่ไม่ เป็นระเบียบเรียบร้อย

“...ในการให้ความร่วมมือในการจัดตกแต่งห้องเรียนของนักเรียน ...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 2, 16 กันยายน พ.ศ. 2556 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม การสนทนากลุ่ม และจากการใช้แบบสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมประชุมทำให้ได้ประเด็นปัญหา จัดลำดับปัญหา และกำหนดการพัฒนาางานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม บริเวณของโรงเรียน พบว่า การดูแลและรักษาบริเวณให้สะอาด รมรื่น สวยงาม มีการดูแลที่ไม่ต่อเนื่องทำให้พื้นที่โดยรอบไม่สะอาด ด้านอาคารเรียน มีการบำรุงรักษาอาคารเรียนให้สะอาดสวยงามน้อย การจัดกิจกรรมส่งเสริมการทำความสะอาดภายในโรงเรียนมีน้อย การควบคุมกำกับกับการปฏิบัติการดูแลรักษาอาคารเรียนอย่างไม่สม่ำเสมอ ด้านห้องเรียน การปรับปรุงตกแต่งภายในห้องเรียนให้สวยงามไม่เป็นระเบียบ และเอื้อต่อการเรียนการสอน ไม่มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลห้องเรียน ไม่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการทำความสะอาดภายในห้องเรียน ไม่มีการจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ไม่มีการจัดตั้งบริเวณ การจัดการแสดงและการจัดนิทรรศการภายในห้องเรียน ไม่มีป้ายจัดกิจกรรม 5 ส. ไม่มีระเบียบข้อตกลงของห้องเรียน ไม่มีการจัด ป้ายนิเทศภายในห้องเรียน มีการจัดโต๊ะเก้าอี้และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในห้องเรียน แต่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

ระยะที่ 2 พัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนอนุบาลทุ่งมน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

1. กลยุทธ์การประชุมปฏิบัติการ

จากข้อตกลงในการประชุมกลุ่ม โดยดำเนินการตามกลยุทธ์ ดังนี้ การวางแผน ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันวางแผนงานสำหรับประชุมปฏิบัติการร่วมกัน เขียนโครงการประชุมปฏิบัติการ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ทำหนังสือเชิญวิทยากรสำหรับให้ความรู้ด้าน การดำเนินงานพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนอนุบาลทุ่งมน ซึ่งการประชุมปฏิบัติการได้ดำเนินการพัฒนา ดังนี้

1. การประชุมปฏิบัติการกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2556 โดยมีขั้นตอนวิธีการประชุมปฏิบัติการ ดังนี้

1.1 ชั้นเตรียมการประชุม

1.1.1 วางแผนการประชุม ผู้วิจัยได้กำหนดผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 12 คน การประชุมปฏิบัติการในครั้งนี้ได้เชิญวิทยากร คือ ดร.ธีระวัฒน์ เข็มแสง รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มาให้ความรู้ในการพัฒนา

1.1.2 สถานที่ใช้ห้องประชุมเล็กของโรงเรียนเป็นสถานที่จัดประชุม ปฏิบัติการโดยผู้วิจัย ได้ประสานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

1.1.3 การเตรียมการด้านเอกสาร ผู้วิจัยได้เตรียมข้อมูลการปฏิบัติงานการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน พร้อมทั้งจัดเตรียมวาระการประชุม

1.1.4 การเตรียมบุคลากร เป็นการแจ้งให้คณะผู้ร่วมวิจัยได้ทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับกำหนดการ วัน เวลา สถานที่ และจุดมุ่งหมายในการประชุมปฏิบัติการ

1.2 ชั้นการจัดประชุมได้ดำเนินการประชุมปฏิบัติการโดย ดร.ธีระวัฒน์ เยี่ยมแสง รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นประธานการประชุม และเป็นวิทยากร ดำเนินการประชุมปฏิบัติการ พิจารณาข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันของโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนอนุบาลทุ่งมน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ให้ความสอดคล้องครอบคลุมการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ดังนี้

1.2.1 ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่

1.2.2 ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

1.2.3 ด้านการพัฒนาบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ น่าอาศัย และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

1.2.4 ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาตั้งข้อมูลการบันทึกการประชุม ดังนี้

ผู้วิจัยได้ร่วมกันศึกษาวิดีโอ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนลำปลายมาศ

“... การศึกษาวิดีโอ จะช่วยให้ผู้ร่วมวิจัยเข้าใจตรงกันถึงแนวทางการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอนุบาลของเราเอง...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 1. 16 กันยายน พ.ศ. 2556 : สัมภาษณ์)

“...บริบทของโรงเรียนลำปลายมาศมีความใกล้เคียงกับโรงเรียนของเรามาก การจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 2. 16 กันยายน พ.ศ. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การดำเนินงานพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนลำปลายมาศเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน ...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 2. 16 กันยายน พ.ศ. 2556 : สัมภาษณ์)

“... ครูและนักเรียนร่วมกันพัฒนาสิ่งแวดล้อมทำให้บรรยากาศภายในโรงเรียนมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง พิจารณาดูแลบริเวณโดยรอบของโรงเรียนสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยดีมาก ...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 2. 16 กันยายน พ.ศ. 2556 : สัมภาษณ์)

2. กิจกรรมการพัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา

กิจกรรมการพัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อม คณะผู้ร่วมวิจัยดำเนินการนำประเด็นปัญหา มาวิเคราะห์จัดลำดับความต้องการและความจำเป็น นำเสนอโครงการต่อผู้บริหารโรงเรียน ชื่อ โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอนุบาลทุ่งมน ได้รับการพิจารณาให้ความเห็นโดยให้ความเห็นชอบโดยมีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

2.1 กิจกรรมการพัฒนาการพัฒนา จากการสังเกตพบว่า ผู้ร่วมวิจัยเข้าร่วมประชุมตามเวลาที่กำหนดเอาใจใส่ตั้งใจฟัง แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการประชุม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์การพัฒนา ร่วมกันกำหนดกิจกรรมการพัฒนา ร่วมกันเขียนรายละเอียดกิจกรรมในการพัฒนา แบ่งหน้าที่กันเพื่อเขียนขั้นตอนกิจกรรมพัฒนา มีการตรวจสอบการเขียนรายละเอียดกิจกรรมพัฒนา และร่วมกันเขียนขั้นตอนกิจกรรมได้ตามเป้าหมายดังนี้

2.1.1 กิจกรรมประกวดเขตพื้นที่รับผิดชอบกิจกรรมเขตพื้นที่รับผิดชอบ มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ในตัวนักเรียน นักศึกษา กลุ่มเป้าหมายรักษาความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่รับผิดชอบ และปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญตรวจสอบความสะอาดเรียบร้อยแต่ละกลุ่ม เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานในแต่ละวันหลังจากเคารพธงชาติให้ทราบว่ามีกลุ่มใด เขตรับผิดชอบของใครสะอาดเป็นที่ 1-2-3 ของแต่ละวัน เขตพื้นที่รับผิดชอบใดควรปรับปรุงแก้ไข คณะกรรมการสรุปผลการประกวดในวันสิ้นสุดโครงการ และมอบรางวัลให้กลุ่มที่ได้ลำดับที่ 1-2-3 และรางวัลชมเชยตามลำดับ มีการปฏิบัติตามแผนการดำเนินกิจกรรมการระหว่างกิจกรรมระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2556 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2557 ผลการดำเนินการ พบว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อโรงเรียน เขตพื้นที่รับผิดชอบและบริเวณอาคาร โรงอาหารมีความสะอาดอยู่เสมอ สภาพทั่วไปในบริเวณโรงเรียนมีภูมิทัศน์ที่สวยงามมากขึ้น ไม่พบขยะและเศษกระดาษ จากการสังเกต กิจกรรมการประกวดเขตพื้นที่รับผิดชอบของกลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัย พบว่านักเรียนมีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียนมากขึ้น บริเวณทั่วไปสะอาด ภูมิทัศน์สวยงามอยู่เสมอ ซึ่งมีข้อมูลสนับสนุน ดังนี้

- 1) บริเวณรอบโรงอาหารและบริเวณรอบอาคารทุกอาคาร มองดูสะอาด ไม่เห็นขยะ
- 2) นักเรียนเก็บถ้วยจาน ใส่อาหารไปคืนแม่ค้าหลังรับประทานอาหารเสร็จทุกครั้ง
- 3) ก่อนลุกจากโต๊ะอาหารนักเรียนเก็บกวาดเศษอาหารลงจากโต๊ะอาหารทุกครั้ง
- 4) นักเรียนแบ่งกันออกเป็นกลุ่ม ๆ ช่วยกันทำความสะอาดบริเวณสวนหย่อมและรอบโรงอาหาร ก่อนเลิกเรียนทุกวัน
- 5) ป้ายคำขวัญและสุภาพดี ติดตามต้นไม้ พบเห็นถังขยะวางเป็นจุด ๆ ตามบริเวณม้านั่ง

6) นักเรียนช่วยกันเก็บขยะและใช้ไม้กวาด กวาดเศษใบไม้หอบใส่รถขยะไปทิ้งทุกวัน

7) นักเรียนช่วยกันทำความสะอาดรอบอาคารทั้ง 3 อาคาร ทุกวัน จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล พบว่านักเรียนมีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียนมากขึ้น บริเวณทั่วไปในโรงเรียนสะอาด ภูมิทัศน์สวยงามอยู่เสมอไม่พบเศษขยะ มีรายละเอียดดังนี้

“...บริเวณทั่วไปในโรงเรียนสกปรกมีแต่ขยะและเศษกระดาษ ถุงพลาสติกเกลื่อนกลาดไม่น่านั่งเล่น เพราะถึงขยะไม่เพียงพอ นักเรียนจึงทิ้งขยะไม่เป็นที่...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 1. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...แต่ก่อนบริเวณโรงเรียนสกปรกมีแต่ขยะและเศษกระดาษ ถุงพลาสติกเกลื่อนกลาดในบริเวณเขตรับผิดชอบบางห้องไม่สะอาดไม่น่านั่งเล่น แต่เดี๋ยวนี้ทุกที่ในโรงเรียนสะอาดมากโดยเฉพาะสวนหย่อมร่มรื่นดีมาก...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 2. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...บริเวณโดยรอบอาคารทุกอาคารสะอาดมากเพราะนักเรียนช่วยการทำความสะอาดทั้งเวลาเช้า กลางวัน เย็น...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 3. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...บริเวณรอบโรงอาหารไม่มีขยะเพราะห้องเรียนของกระผมจัดเวรทำความสะอาดและนำขยะไปทิ้งทั้งก่อนเข้าเรียนภาคเช้าและภาคกลางวัน วันละ 6 คน...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 4. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...จากการตรวจความสะอาดรอบบริเวณโรงเรียนไม่พบเศษกระดาษ ถุงพลาสติก บริเวณเขตพื้นที่รับผิดชอบทุกชั้นเรียนสะอาดร่มรื่น สามารถใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจได้...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 5. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...พบเห็นนักเรียนช่วยกันทำความสะอาดโดยการกวาดใบไม้ และเก็บขยะมูลฝอยลงถังขยะและมีนักเรียนกลุ่มหนึ่งมีหน้าที่ในการนำถังขยะไปเทลงเตาเผาขยะ ทุกวันก่อนเลิกเรียน...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 6. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนทุกห้องเรียนมีความตั้งใจรักษาความสะอาด เก็บขยะ และไม่ทิ้งขยะเรี่ยราดและยังแข่งขันกันด้วยว่าเขตพื้นที่รับผิดชอบของห้องใดจะสะอาดมากที่สุด...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 7. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...แต่ก่อนหนูไม่กล้ามานั่งในสวนหย่อมคะ เพราะมันสกปรกและมีหญ้ารกมาก แต่ที่พวกหนูมานั่งเล่นในวันนี้เพราะพวกหนูได้ช่วยกันทำความสะอาดและตกแต่งใหม่ให้ร่มรื่นและสวยงามแล้ว...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 8. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการจัดการประกวดเขตพื้นที่รับผิดชอบ พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบต่อโรงเรียน เขตพื้นที่รับผิดชอบของกลุ่มเป้าหมาย 5 ห้องเรียน มีภูมิทัศน์สวยงามน่าอยู่ สะอาด โรงเรียนดูร่มรื่น นักเรียนได้ฝึกการทำงานเป็นหมู่คณะ ทำให้เกิดความสามัคคี จำนวน 5 ห้องเรียนคิดเป็นร้อยละ 93.21 ผลการดำเนินการอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด แต่ก็ยังมีบางหัวข้ออย่างที่ไม่ดีเท่าไรจึงต้องนำไปพัฒนาในวงรอบที่ 2

2.1.2 กิจกรรมประกวดห้องเรียนน่าอยู่

กิจกรรมประกวดห้องเรียนน่าอยู่ มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ในนักเรียน นักศึกษากลุ่มเป้าหมาย ดูแลรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียนของตนให้เกิดบรรยากาศน่าอยู่ น่าเรียน สะอาด เป็นระเบียบและสวยงาม โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญตรวจสอบความสะอาดเรียบร้อยแต่ละห้องเรียนเพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานในแต่ละวันหลังจากเคารพธงชาติให้ทราบว่าห้องเรียนใดสะอาดเรียบร้อย สวยงามเป็นที่ 1-2-3 ของแต่ละวัน ห้องเรียนใดควรปรับปรุงแก้ไข คณะกรรมการสรุปผลการประกวดในวันสิ้นสุดโครงการ และมอบรางวัลให้ห้องเรียนที่ได้ลำดับที่ 1-2-3 และรางวัลชมเชยตามลำดับ มีการปฏิบัติตามแผนการดำเนินกิจกรรม ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2556 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2557 กิจกรรมประกวดห้องเรียนน่าอยู่ มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน นักเรียนรู้จักการรักษาความสะอาดและตกแต่งห้องเรียนให้สวยงามน่าอยู่ โดยให้ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 12 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 15 คน เป็นผู้ประเมินกลุ่มเป้าหมาย ในระหว่างการดำเนินการกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะสังเกต พฤติกรรมและสัมภาษณ์ตามรายการประเมิน แล้วเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตและแบบบันทึกสัมภาษณ์ในทุกสัปดาห์และมีการกำกับติดตามให้ข้อเสนอแนะ 4 ครั้ง แล้วบันทึกผล ในแบบบันทึกการนิเทศกำกับติดตาม เพื่อให้ทราบผลการพัฒนาของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายผลการดำเนินการ พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ห้องเรียนสะอาด ได้ะ เก้ามีการจัดเป็นระเบียบตลอดเวลา มีการตกแต่งห้องเรียนให้สวยงามน่าอยู่ นักเรียนเปิด - ปิดไฟฟ้าและประตูหน้าต่างทุกวัน มีการตกแต่งป้ายนิเทศภายในห้องเรียน

จากการสังเกตการจัดกิจกรรมประกวดห้องเรียนน่าอยู่ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่าห้องเรียน สะอาดและมีการตกแต่ง ให้สวยงามน่าอยู่ ได้ะ เก้าเป็นระเบียบ ประตูหน้าต่างปิดเป็นเวลา ตกแต่งป้ายนิเทศครบ ทั้ง 5 ห้องเรียน ซึ่งมีข้อมูลสนับสนุนดังนี้

1. นักเรียนนำถังขยะไปเททิ้ง เวลาเช้า ก่อนเข้าเรียนทุกวัน
2. พื้นห้องเรียน ระเบียบหน้าต่าง สะอาดตลอดเวลา
3. มีการจัดป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนทุกห้อง

4. นักเรียนช่วยกันจัดโต๊ะ เก้าอี้ในห้องเรียนให้เป็นระเบียบตลอดเวลา
5. นักเรียน ปิดกวาดและถูพื้นห้องเรียนและระเบียบหน้าห้องในเวลาเช้าก่อน

เรียน

6. นักเรียนวางรองเท้าไว้หลังห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบเสมอ
7. นักเรียนช่วยกันประดับห้องโดยนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วตัดเป็นกระถาง ต้นไม้ผูกเชือกห้อยไว้ตามหน้าต่างรอบห้องเรียนดูสบายตาช่วยให้บรรยากาศของห้องเรียนดีขึ้น
8. โต๊ะครูในห้องเรียนมีการนำผ้ามาปูและจัดแจกันดอกไม้บางห้องเป็นดอกไม้สดแต่บางห้องเป็นดอกไม้พลาสติกสีสวยงามทุกวัน

จากการสัมภาษณ์ ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่าห้องเรียน สะอาดและมีการ ตกแต่ง ให้สวยงามน่าอยู่ จัดโต๊ะและเก้าอี้เป็นระเบียบ ประตู หน้าต่างปิดเป็นเวลาตกแต่งป้าย นิเทศหน้าห้องเรียนทำให้ห้องเรียนน่าอยู่น่าเรียนมากขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“...ในห้องเรียนหลายห้องไม่นำถังขยะไปเททิ้ง พื้นห้องสกปรก โต๊ะ เก้าอี้ ระเกะระกะ ไม่เป็นแถวเป็นแนวดูแล้วไม่เป็นระเบียบ ไม่ตกแต่งและจัดป้ายนิเทศหน้าห้อง...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 5. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน จัดโต๊ะ เก้าอี้เป็นระเบียบ นำถังขยะ ไปเททิ้งก่อนเลิกเรียนทุกวัน...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 5. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนช่วยกันตกแต่งและจัดป้ายนิเทศห้องเรียนตนเองอย่างตั้งใจทั้งในเวลา พักกลางวันและเวลาหลังเลิกเรียน...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 5. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...ตั้งแต่มีโครงการประกวดห้องเรียนน่าอยู่ ทำให้ห้องเรียนสะอาดสะอ้าน นักเรียนจัดป้ายนิเทศสวยงาม จัดโต๊ะเก้าอี้เป็นระเบียบ พื้นห้องสะอาด มีต้นไม้ประดับตาม หน้าต่าง บรรยากาศร่มรื่น...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 5. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...พวกผมมีหน้าที่รับผิดชอบปิดไฟฟ้าและประตูหน้าต่างและนำถังขยะในห้องไป เทลงเตาเผาขยะหลังเลิกเรียนทุกวัน...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 5. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...การประกวดห้องเรียนน่าอยู่ทำให้ห้องเรียนทุกห้องเรียนสะอาด มีการจัดป้าย นิเทศ

ในห้องเรียนไม่มีขยะ ไม่พบการเปิดไฟฟ้าในห้องเรียนไว้ค้างคืน นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการดูแลรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในห้องเรียนของตนให้สะอาดและสวยงามอยู่เสมอ...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 5. 30 มกราคม พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการจัดการประกวดห้องเรียนน่าอยู่ พบว่าห้องเรียนของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 5 ห้องเรียน น่าอยู่ สะอาด เป็นระเบียบ จำนวน 5 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 92.28 ผลการดำเนินงานกิจกรรมอยู่ในระดับความพอใจมาก แต่ยังมีบางกิจกรรมที่ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร จึงได้ดำเนินการพัฒนา

3. กิจกรรมนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล

การนิเทศ กำกับติดตาม มีเป้าหมายเพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือแก่ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ บรรลุตามความมุ่งหมาย ดำเนินการอย่างต่อเนื่องระหว่างวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 ถึง วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2557 ผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นผู้นิเทศ จากการศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการประชุม แบบสังเกต แล้วนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมหาแนวทางการแก้ไข หลังจากนั้นก็เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาให้ผู้ร่วมวิจัย กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล การนิเทศ กำกับติดตาม ทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อที่จะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย การนิเทศกำกับติดตาม แต่ละกิจกรรมแสดงได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางการนิเทศติดตาม

ครั้งที่	วัน/ เดือน/ปี	กิจกรรม	ผู้รับการนิเทศ	ผู้ให้การ นิเทศ	รายการนิเทศ
1	3 ก.พ. 57	ประกวดพื้นที่ รับผิดชอบ	นักเรียน	ผู้วิจัย	ความรู้เกี่ยวกับขยะ
2	3 ก.พ. 57		นักเรียน	ผู้วิจัย	ความรู้เกี่ยวกับขยะ
3	3 ก.พ. 57		นักเรียน	ผู้วิจัย	การกำจัดขยะ
4	4 ก.พ. 57		นักเรียน	ผู้วิจัย	การรักษาความสะอาด
1	5 ก.พ. 57	ประกวด ห้องเรียนน่าอยู่	นักเรียน	ผู้วิจัย	การทำความสะอาด ห้องเรียน

ครั้งที่	วัน/ เดือน/ปี	กิจกรรม	ผู้รับการนิเทศ	ผู้ให้การ นิเทศ	รายการนิเทศ
2	6 ก.พ. 57		นักเรียน	ผู้วิจัย	วิธีใช้และรักษา อุปกรณ์ทำความสะอาด สะอาด
3	6 ก.พ. 57		นักเรียน	ผู้วิจัย	การจัดป้ายนิเทศ
4	7 ก.พ. 57		นักเรียน	ผู้วิจัย	การจัดตกแต่ง ห้องเรียน

จากตารางที่ 1 การนิเทศ กำกับ ติดตาม แสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยได้ทำการนิเทศ กำกับ ติดตามกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมละ 4 ครั้ง มีรายละเอียดการนิเทศ กำกับ ติดตามดังนี้ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 เวลา 08.10 - 08.25 น. บริเวณหน้าเสาธง ผู้วิจัยได้นัดหมายนักเรียน ฟังการอธิบายความรู้เกี่ยวกับขยะ ในกิจกรรมประกวดเขตพื้นที่รับผิดชอบ สารระสำคัญคือ สาเหตุของการเกิดขยะประเภทของขยะ โดยนำภาพขยะประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนดูประกอบ

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 เวลา 08.10 - 08.30 บริเวณหน้าเสาธง ได้นิเทศ กิจกรรมประกวดห้องเรียนนำอยู่ ให้กับนักเรียนทุกคนโดยการอบรมหน้าเสาธง ในเรื่องวิธีใช้และ เก็บรักษาอุปกรณ์ทำความสะอาดโดยมีสาระสำคัญคือ อุปกรณ์ในการทำความสะอาดประเภทต่าง ๆ วิธีใช้และการดูแลรักษาโดยได้นำอุปกรณ์มาแสดงให้นักเรียนเห็นและสาธิตวิธีการใช้และ เก็บรักษา

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 เวลา 14.40 - 15.30 บริเวณห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลทุ่งมน ได้นิเทศ กิจกรรมประกวดห้องเรียนนำอยู่ ให้กับนักเรียน โดยใช้วิธีการอภิปราย ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการทำความสะอาดห้องเรียนโดยมีสาระสำคัญคือ ให้นักเรียนแต่ละห้องระดมสมองและแสดงความคิดเห็นลงในกระดาษ เอ 4 ให้มากที่สุด ที่ผู้ร่วมวิจัยแจกให้ในหัวข้อ “นักเรียนต้องการอยู่ในห้องเรียนแบบใดมากที่สุด” โดยใช้เวลา 10 นาที แล้วส่งตัวแทนห้องออกมาอภิปรายหน้าห้องประชุม

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 เวลา 08.10 - 08.25 น. บริเวณหน้าเสาธง ผู้วิจัยได้นัดหมายนักเรียนฟังการอธิบายความรู้เกี่ยวกับขยะ ในกิจกรรมประกวดเขตพื้นที่รับผิดชอบ สารระสำคัญคือ สาเหตุของการเกิดขยะประเภทของขยะ โดยนำภาพขยะประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนดูประกอบ

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 เวลา 08.10 - 08.25 น. บริเวณหน้าเสาธง ผู้วิจัยได้นัดหมายนักเรียนฟังการอธิบายความรู้เกี่ยวกับขยะในกิจกรรมประกวดเขตพื้นที่รับผิดชอบ สารระสำคัญคือ วิธีการกำจัดขยะโดยนำภาพการกำจัดขยะแบบต่าง ๆ มาให้นักเรียนดูประกอบ

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 เวลา 12.30 - 13.00 ได้นิเทศ กิจกรรมประกวดห้องเรียนนำอยู่ ให้กับนักเรียนในห้องเรียนกลุ่มเป้าหมายโดยใช้วิธีการแนะนำในเรื่องวิธีการจัด

ป้ายนิเทศ โดยมีสาระสำคัญคือ รูปแบบต่าง ๆ และส่วนประกอบของป้ายนิเทศผลการนิเทศ กำกับติดตาม ได้ผลสรุปดังนี้

“...ได้นิเทศกลุ่มเป้าหมายในกิจกรรมประกวดเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยการอธิบาย ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับขยะ ในสาระสำคัญคือ สาเหตุของการเกิดขยะ ประเภทของขยะ ให้นักเรียน ฟังโดยนำภาพขยะประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนดูประกอบ สถานที่นิเทศ คือ บริเวณ หน้าเสาธง เวลา 08.10 - 08.25 น....”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 1. 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

“...ได้นิเทศกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ในกิจกรรมประกวดห้องเรียนน่าอยู่ โดยใช้วิธีการอภิปราย ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการทำความสะอาดห้องเรียน โดยมีสาระสำคัญคือ ให้นักเรียน แต่ละห้องระดมสมองและแสดงความคิดเห็นลงในกระดาษ เอ 4 ให้มากที่สุด ที่ผู้ร่วมวิจัยแจกให้ ในหัวข้อ “นักเรียนต้องการอยู่ในห้องเรียนแบบใดมากที่สุด” โดยใช้เวลา 10 นาที แล้วส่งตัวแทนห้องออกมาอภิปรายหน้าห้องประชุม สถานที่นิเทศ คือ ห้องประชุมเฟื่องฟ้า เวลา 14.40 - 15.00 น...”

(ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 5. 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 : สัมภาษณ์)

การสะท้อนผลการพัฒนา

จากการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนอนุบาลทุ่งมน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผลจากการวิจัยสามารถสะท้อนผลการพัฒนา ได้ดังนี้

1. การประชุมระดมความคิด โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อค้นหาปัญหาด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ทำให้ปัญหาในการพัฒนาพบว่าทำไมโรงเรียนอนุบาลทุ่งมนจึงสกปรกและทรุดโทรมและได้ปัญหาที่ต้องการพัฒนามากที่สุดทั้งพัฒนา 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาบริเวณโรงเรียน ด้านพัฒนาอาคารเรียน ด้านพัฒนาห้องเรียน เมื่อได้ทั้งพัฒนา 3 ด้านแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของโรงเรียนอนุบาลทุ่งมนสอบถามคณะครู พบว่า ด้านบริเวณโรงเรียนอนุบาลทุ่งมนไม่มีการใช้และบำรุงรักษา ทำให้โรงเรียนอนุบาลทุ่งมนดูสกปรก ด้านอาคารเรียนไม่ได้รับการบำรุงรักษาให้สะอาดสวยงาม ด้านห้องเรียนไม่มีการจัดตกแต่ง ไม่ได้รับการดูแลให้สะอาด

2. การดำเนินงานกิจกรรม

2.1 ในการจัดกิจกรรมการประกวดพื้นที่รับผิดชอบ ส่งผลให้ภูมิทัศน์ของโรงเรียนดูสวยงาม สะอาด ร่มรื่นขึ้นอย่างชัดเจน นักเรียนได้ฝึกการทำงานเป็นหมู่คณะ ทำให้เกิดความสามัคคีในกลุ่ม สามารถพัฒนาความรับผิดชอบต่อโรงเรียน นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ทั้งหมด 143 คน คิดเป็นร้อยละ 93.46 %

2.2 สำหรับกิจกรรมประกวดห้องเรียนน่าอยู่สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดความตระหนักและรับผิดชอบต่อด้านการรักษาความสะอาดมากขึ้น ห้องเรียนได้รับการดูแลและปรับสภาพให้เอื้อต่อการเรียนการสอน บรรยากาศในห้องเรียนดีเหมาะแก่การเรียนรู้ ดูสะอาดตามีความเป็นระเบียบเรียบร้อย นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ทั้งหมด 141 คน คิดเป็นร้อยละ คิดเป็น 92.15 %

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนอนุบาลทุ่งมน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ข้อ ที่	รายการ	ผลการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	การประเมินภายใน ป้ายนิเทศ	4.17	0.71	มาก
2.	การจัดป้ายนิเทศมีความเหมาะสม นักเรียนให้ความสนใจในการอ่านเพื่อ ส่งเสริมความรู้	4.17	0.75	มาก
3.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำป้ายนิเทศเพื่อ ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการอ่าน	4.50	0.55	มาก
4.	ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนมีสาระความรู้และ สวยงาม	4.17	0.75	มาก
5.	ป้ายนิเทศมีความหลากหลายนักเรียนได้รับ ข้อมูลที่หลากหลาย	3.83	0.75	มาก
6.	การจัดทำป้ายนิเทศช่วยส่งเสริมกิจกรรม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในโรงเรียน เช่น ปลูกต้นไม้ ทำความสะอาดบริเวณ การจัดตกแต่งมุมห้องเรียน	4.17	0.75	มาก
7.	ครูส่งเสริมให้มีการจัดแต่งห้องเรียนให้มี ความสะอาดเป็นระเบียบมีความสะดวกต่อ การจัดการเรียนการสอน	4.27	0.70	มาก
8.	ครูแบ่งงานเพื่อให้นักเรียนรับผิดชอบใน การทำมาสะอาดและจัดตกแต่งห้องให้ สวยงาม	4.00	0.63	มาก
	ตามมุมห้องมีครูและนักเรียนร่วมกันจัดทำ ป้าย เพื่อให้ความรู้	4.50	0.55	มาก
		4.67	0.52	มากที่สุด

ข้อ ที่	รายการ	ผลการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9.	การจัดตกแต่งมุมห้องเรียนเป็นการจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.33	0.82	มาก
10.	การจัดตกแต่งมุมห้องเรียนเป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อสร้างความสามัคคี การประเมินภายนอก การจัดสวนหย่อม	3.83	0.98	มาก
11.	ครูและนักเรียนช่วยกันจัดทำสวนหย่อมสำหรับให้นักเรียนได้นั่งพักผ่อนและอ่านหนังสือ	4.20	0.75	มาก
12.	การสร้างสวนหย่อมช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีให้กับโรงเรียน	4.00	0.63	มาก
13.	การสร้างสวนหย่อมช่วยส่งเสริมให้สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	4.17	0.75	มาก
14.	การสร้างสวนหย่อมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างชัดเจน	4.17	0.75	มาก
15.	นักเรียนร่วมกันตกแต่งและปรับปรุงบริเวณสวนหย่อม ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับที่มีสีสวย การจัดสภาพสวนหย่อมและสนามหญ้าเขียว ทำป้ายต้นไม้	4.33	0.82	มาก
16.	ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างแหล่งเรียนรู้โดยทำป้ายตามต้นไม้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	4.39	0.59	มาก
17.	ป้ายตามต้นไม้ทำให้นักเรียนรู้ชื่อต้นไม้และสามารถจำแนกชนิดของต้นไม้ได้	4.33	0.82	มาก
18.	ป้ายต้นไม้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้และเสาะแสวงหาตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	4.50	0.55	มาก
19.	การจัดทำป้ายต้นไม้เป็นการส่งเสริมคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการเรียนรู้ อย่างยั่งยืน	4.33	0.52	มาก
		4.50	0.55	มาก

ข้อ ที่	รายการ	ผลการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
20.	การจัดทำป้ายต้นไม้เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างได้ผล	4.27	0.52	มาก
	รวม	4.26	0.69	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนอนุบาลทุ่งมน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ตามมุมห้องมีครูและนักเรียนร่วมกันจัดทำป้าย เพื่อให้ความรู้ ($\bar{X} = 4.67$) นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำป้ายนิเทศเพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการอ่าน ($\bar{X} = 4.50$) ครูแบ่งงานเพื่อให้ นักเรียนรับผิดชอบในการทำความสะอาดและจัดตกแต่งห้องให้สวยงาม ($\bar{X} = 4.50$) ป้ายตามต้นไม้ทำให้นักเรียนรู้ชื่อต้นไม้และสามารถจำแนกชนิดของต้นไม้ได้ ($\bar{X} = 4.50$) และ การจัดทำป้ายต้นไม้เป็นการส่งเสริมคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการเรียนรู้อย่างยิ่งยืน ($\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับ

